

AANDEELHOUDERS brief

IN DIT NUMMER:

Inspiratie voor organisaties
in zorg en welzijn

Onze aandeelhoudersvergadering

Arbeidsmarkt en sociale uitsluiting:
een blijvende zorg

De eerste participatieve supermarkt
in Brussel

NR. 32

AFGIFTEKANTOOR BRUSSEL X
Verschijnt driemaandelijks
Hefboom,
Vooruitgangstraat 333/5 1030 Brussel

Hefboom inspireert organisaties in zorg en welzijn

De zorgsector staat voor de uitdaging om aanbod en werking beter af te stemmen op trends als de vermaatschappelijking van zorg. De gebruikers van zorg wensen in toenemende mate inspraak en betrokkenheid. Het coöperatieve ondernemingsmodel kan helpen om in te spelen op nieuwe noden en mogelijkheden. Cliënten en hun omgeving kunnen bijvoorbeeld zelf een initiatief nemen, of dit actief ondersteunen. Dankzij hun participatie in een coöperatieve vennootschap kunnen ze medezeggenschap uitoefenen. En precies doordat zij ook economisch participeren, kan de coöperatie een hefboom zijn voor professionalisering en innovatie.

Om die reden nam Hefboom in samenwerking met partner Cera het initiatief om hun ruime ervaring in

coöperatief ondernemerschap te delen. Dit gebeurde tijdens twee studie- en inspiratieavonden in juni. De koepels van zorg en welzijn (SOM, het Vlaams Welzijnsverbond en Zorgnet-Icuro) werden nauw betrokken. Dat droeg zeker bij tot de ruime opkomst.

Na een introductie met tal van praktijkvoorbeelden volgde een juridisch luik over de geplande hervorming van de wetgeving op de vennootschappen en de verenigingen. We vonden niemand minder dan minister van Justitie Koen Geens bereid om in te gaan op de gevolgen voor het statuut van de vzw en de coöperatieve vennootschap. Reken maar dat de deelnemers aan deze sessies goed gewapend zijn om binnen hun organisatie de besluitvorming over toekomststrategieën in goede banen te leiden.

Dit programma werd aangeboden door socialeconomie.be en wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid in opdracht van de Vlaamse minister van Sociale Economie

Hefboom waardeert de inbreng van elke aandeelhouder

Op 20 mei verzamelden we voor de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering onder het voorzitterschap van Prof. Dr. Antoon Vandevelde. "We" is een bont maar ook hecht gezelschap van individuen en gezinnen, bedrijven en middenveldorganisaties, verenigingen allerhande en instellingen als de Koning Boudewijnstichting. Hoe verscheiden de achtergrond is van onze aandeelhouders, uit alle vragen en tussenkomsten bleek een grote interesse in de manier waarop Hefboom haar maatschappelijke opdracht waar maakt. Waarvoor dank.

Na het formele gedeelte volgde een gastlezing door Prof. Dr. en minister van Staat Frank Vandenbroucke. Dit werd zoals verwacht een boeiende uiteenzetting die alle aanwezigen tot nieuwe inzichten bracht.

🔗 Lees verder op de volgende pagina

OPROEP voor kandidaat-bestuurders

Tijdens de afgelopen algemene vergadering werd alvast één ambitie geformuleerd waar we samen toe kunnen bijdragen. Precies binnen één jaar, met name tijdens de algemene vergadering van mei 2018, wordt een nieuwe raad van bestuur geïnstalleerd. We wensen dat deze een goede afspiegeling vormt van de verscheidenheid binnen onze organisatie en binnen de ruime samenleving. Daarom zijn we op zoek naar mannen en vrouwen met ervaring op diverse terreinen. Onze bestuurders kunnen individuele of institutionele aandeelhouder zijn van Hefboom, ze kunnen sector kennis binnenbrengen of op een andere manier ons gezichtsveld verruimen.

Hefboom heeft een lange traditie inzake "goed bestuur". We adviseren andere organisaties om hier werk van te maken. Het spreekt voor zich dat we ook veel belang hechten aan de samenstelling en ondersteuning van onze eigen raad van bestuur. Wil je actief meewerken aan de manier waarop wij invulling geven aan onze opdracht? Neem dan beslist contact op met Dirk Dalle, onze directeur.

Tijdens een verkennend gesprek wordt bekeken hoe jij vanuit jouw achtergrond, ervaring en kennis kan helpen om de strategische koers van Hefboom mee uit te zetten en te bewaken.

✉ Geef Dirk Dalle alvast een seintje via dirk.dalle@hefboom.be. Hij neemt snel contact met je op.

Arbeidsmarkt en sociale uitsluiting: een blijvende zorg

“Mensen zijn kwetsbaar in de samenleving omdat ze kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt.”

Verrassende en vaak confronterende inzichten uit wetenschappelijk onderzoek

1. In België is het risico op armoede groter wanneer je laaggeschoold bent

Dat is zeker zo in crisisjaren. Logisch? Toch niet! In Nederland is het risico op armoede even groot voor laaggeschoolde, middengeschoolde (= diploma secundair onderwijs) en hooggeschoolde mensen.

2. In België zijn jobs slecht verdeeld over de gezinnen

In België leven, net als in landen als Groot-Brittannië, Ierland en Bulgarije, veel mensen in huishoudens die als gezin een zwakke band hebben met de arbeidsmarkt. De individuele werkloosheid is ten opzichte van de jaren '80 van de vorige eeuw weliswaar flink gedaald. Die gunstige evolutie is mee het gevolg van de intrede van vrouwen op de arbeidsmarkt. Maar de huishoudwerkloosheid is niet gedaald. Er zijn dus meer mensen aan het werk, maar het aantal gezinnen waar niemand werkt, verandert niet.

3. De krimpende groep laaggeschoolden tussen 25 en 49 jaar vraagt bijzondere aandacht

Sinds het jaar 2000 is er het hoopvolle gegeven dat de helft van alle laaggeschoolden een job heeft, weliswaar niet altijd voltijds. Maar bij nader toezien blijkt dat zich hier een nieuwe, bijzonder kwetsbare groep aftekent.

Het gaat niet om jongeren, de groep waarbinnen een lage scholingsgraad toch eerder een uitzondering vormt. Het betreft ook niet de ouderen. Bij 50-64-jarigen is de tewerkstellingsgraad gestegen, ook omdat we met z'n allen langer werken.

De meest kwetsbare groep bestaat uit laaggeschoolde mensen tussen 25 en 49 jaar.

- ▲ In 1999 was 70% van deze mensen aan het werk, sinds 2008 is er een neerwaartse trend.
- ▲ Deze groep krimpt snel: van 737.000 naar 321.000 mensen op 15 jaar tijd, een halvering dus. Maar een kleine groep is ook een marginale groep, die aandacht verdient.

MET CONSTANT BELEID GAAN WE ACHTERUIT

Er werden deze eeuw al tal van gunstige maatregelen genomen. Denk aan de activering van werklozen, doelgroepkortingen voor sociale bijdragen en de invoering van dienstencheques. Maar bij elk van die maatregelen kunnen kanttekeningen worden geplaatst.

- ▲ Wanneer de loongrens voor lastenverlaging niet wordt aangepast telkens de lonen stijgen, daalt het voordeel voor de kansengroepen. Constant beleid is geen beleid.
- ▲ In het doelgroepenbeleid is er aandacht voor jongeren en ouderen, maar wat met de groep laaggeschoolde 25-49-jarigen? Een aanwervingpremie voor langdurig werklozen zou bijvoorbeeld kunnen helpen.
- ▲ De dienstencheque heeft een groot effect om laaggeschoolde mensen aan werk te helpen. Maar wie hier gebruik van maakt, hoopt stiekem toch om het te treffen met iemand die middengeschoold is en bijvoorbeeld een etiket kan lezen, of het briefje op de keukentafel. Inzetten op de opleiding van laaggeschoolden is een must.

“Er is een masterplan nodig voor de tewerkstelling van laaggeschoolden, met aandacht voor alle aspecten. Ook de inbreng vanuit de sociale economie is hier belangrijk. Het is een illusie om te denken dat de sector minder nodig wordt. Niet iedereen kan doorstromen. Wat niet wegneemt dat in veel sectoren taken anders georganiseerd kunnen worden. Neem de zorgsector, waar er naast gekwalificeerde jobs als die van verpleger best ruimte is voor ondersteunende zorghelpers. Werk aan de winkel voor de Vlaamse regering, die veel hefboomen in handen heeft om sociale uitsluiting aan te pakken.”

MET UW GELD...

... opent BEES coop de eerste participatieve supermarkt in Brussel

In januari 2018 opent in Schaarbeek (Brussel) de eerste coöperatieve supermarkt in ons land. Wie wil toetreden, koopt een aandeel van €25 (of meer) en neemt het engagement op zich om drie uur per maand te werken in de winkel. Coöperanten beslissen natuurlijk ook mee over alle aspecten van de werking. Ze krijgen de kans om het klassieke winkelmodel mee te herdenken.

Waar willen jullie naartoe met dit project?

GENEVIÈVE BOXUS: "Net als de traditionele supermarkt moet dit een 'one stop' winkel worden, waar je alles vindt om je huishouden te beredden. De grote meerwaarde is dat wij volledig transparant werken. Bij ons geen misleidende promoties, maar altijd de best haalbare prijs. Duidelijke etiketten zullen klanten informeren over de herkomst en eigenschappen van elk product. We weren ook storende reclame.

Dit betekent dat een product bij ons op een bepaald moment duurder kan zijn dan in een andere winkel. Maar binnen een ruimere periode van pakweg een maand zullen we voor een winkelmand met vergelijkbare producten goedkoper zijn. Intussen weten ook de producenten dat ze bij ons altijd een correcte prijs krijgen voor hun aanbod.

Dit wordt dus een winkel met respect voor alle betrokken partijen. Het wordt hier aangenaam winkelen, met ruimte voor ontmoeting met mede-coöperanten. BEES coop is ook en vooral een sociaal project."

Welk publiek trekken jullie aan?

GENEVIÈVE: "Op dit moment draaien we warm. We hebben al een eerste testfase achter de rug in een klein winkeltje. In september draaien we opnieuw proef, maar dan in een lokaal van 600 m². De bijna 1.500 coöperanten die we nu bereiken, zijn sterk gemotiveerde mensen die belang hechten aan gezonde voeding en duurzame alternatieven.

Intussen bouwen we goede contacten uit met verenigingen in de buurt. We voorzien in informatie over gezonde, lokale en milieuvriendelijke voeding. We hopen dat ook veel mensen uit de omliggende straten coöperant worden eens de winkel permanent open is. Je moet coöperant zijn om hier te mogen winkelen. We denken dat veel mensen de stap zullen zetten wanneer het allemaal nog wat concreter wordt."

Hoe verloopt de financiering van dit project?

QUENTIN CRESPEL: "We konden van bij aanvang rekenen op prachtige partnerschappen, bijvoorbeeld met kleinschalige producenten in het Brusselse. En dat geldt ook voor de financiering van deze zaak. We vonden zowel Hefboom als hun Franstalige tegenhanger Credal bereid om samen met onze huisbankier Triodos te investeren in de aankoop en inrichting van ons pand. We vinden het zeer bijzonder dat we kunnen rekenen op de

inbreng van coöperatieve financiers. Ik was ook aangenaam verrast over het gemak waarmee we contact konden leggen met Hefboom, en over de kwaliteit en snelheid van de dienstverlening. Het draagt bij tot onze slaagkansen."

Woon je niet in de buurt en wil je dit project toch steunen? Dat kan! Met de aankoop van een steun-aandeel (vanaf €250) maak je de opstart mee mogelijk. Alle info op www.bees-coop.be

"Hefboom is inderdaad met veel enthousiasme mee gestapt in dit verhaal. BEES coop gaat zeer weloverwogen tewerk met de uitbouw van deze zaak en draagt transparantie hoog in het vaandel. Het betreft niet alleen een nieuw winkelconcept, het innovatieve zit vooral in het participatieve karakter en de manier waarop BEES coop ook de omwonende bewoners betrekt. Bovendien zetten we hier met drie gelijkgezinde, ethische financiers onze schouders onder een innovatief sociaal en duurzaam project in Brussel. Dat op zich is al voor herhaling vatbaar."

LIESBET LOEYS,
KREDIETCONSULENT HEFBOOM

COLOFON

De Aandeelhoudersbrief wordt uitgegeven door Hefboom cvba, Vooruitgangstraat 333/5, 1030 Brussel, 02 205 17 20, aandeelhouders@hefboom.be.
Verantwoordelijke uitgever: Dirk Dalle, Vooruitgangstraat 333/5, 1030 Brussel.
Foto's: Herman Verhoeven en BEES coop
Erkenningsnummer: P 908.103
Concept en redactie: Link Inc, Brussel